

Uživatel:CeSt/D

Lets go to create (inter)national WikiLectures for medical students

Martin Vejražka, Stanislav Štípek, Čestmír Štuka

ABSTRACT

Background: V poslední době se věnuje obrovská pozornost metodám výuky lékařství. Méně se zabýváme jejím vlastním obsahem. Nelze se tomu divit. Obsah pregraduální výuky lékařství je totiž na celém světě stejný a dobře definovaný. Je však obsažen v nespočitatelném množství učebnic, skript, kurzů, sylabů, a studijních programů, v papírové i elektronické formě. Tyto rozličné pomůcky jsou uchovány v nepřehledném množství knihoven a úložišť, různě řízených a různě přístupných. Protože se biologické a lékařské vědy rychle rozvíjejí, výukové pomůcky obecně trpí problémem aktualizace. Now wonder that internet based educational tools, especially using the "opened" web are still more popular because of their flexibility and ease of use.

Aims: Rozšířit nový, levný, kontinuálně aktualizovaný, na metodě výuky nezávislý a všem studentům a učitelům medicíny přístupný systém tvorby výukových materiálů pro studenty lékařství.

Methods: We established a collaborative tool for creating, editing and publishing medical educational texts. This site, WikiLectures (WikiSkripta in Czech, www.wikiskripta.eu), is open to all medical faculties of the Czech and Slovak Republics. It is very simple to contribute to WikiLectures. On the other hand, established workflow procedures ensure reliability of articles. Supporting team is created mostly of medical students.

Results: Czech version of WikiLectures started in 2008. It contains more than 1600 "chapters" and more than 100 new ones are entered every month. WikiLectures encountered over a million accesses in the past year. Both students and teachers enjoy using this site.

Conclusions: The Czech version of WikiLectures has proven viability of the concept. WikiLectures are a powerful, yet simple, easy to use and safe instrument for learning. There is also an English version of the site; however it is still almost empty. This is a challenge: how to support European medical schools to take advantage of it? Czech version of WikiLectures showed its great potential. English version is ready and freely opened. Designed system is also applicable for other language mutations.

INTRODUCTION

he Association for Medical Education in Europe (AMEE) věnuje velkou pozornost metodám výuky lékařských a zdravotnických oborů i metodám jejich hodnocení. Neutále se hledá optimální způsob a míra využití mnoha různých edukačních nástrojů, jako jsou klasická a moderní curricula, problem based learning, case based medical education, team based learning, e-learning courses atd. Méně se zabýváme vlastním obsahem výuky. Není divu: Obsah pregraduální výuky lékařství je na celém světě prakticky stejný a dobře definovaný. Je obsažen v nespočitatelném množství učebnic, skript, kurzů, sylabů a studijních programů, v papírové i elektronické formě. Všechny tyto výukové pomůcky jsou uchovány v nepřehledném množství úložišť, různě řízených a různě přístupných. Přitom se obecně dá říci, že slabým místem většiny dnes používaných materiálů, ať už jsou jejich forma a způsob uložení jakkoli, je aktualizovatelnost. Přitom aktuálnost výukových pomůcek je v medicíně zásadní, neboť jednotlivé disciplíny se prudce rozvíjejí a požavky na obsah výuky se velmi rychle mění.

Ve dvou státech Evropy se rozšiřuje nový koncept kooperativní tvorby výukových materiálů pro pregraduální studium lékařství. Přináší zásadní změny v dostupnosti materiálů a v přístupu k jejich aktualizaci. Kromě toho umožňuje sestavování informací na míru dle požadavků učitele, kurzu, předmětu, školy či třeba geografické oblasti. Byl nazván WikiLectures (WikiSkripta in the Czech and Slovak version). Jde o úložiště objektů určené zejména pro pregraduální výuku lékařství.

Wikiskripta používají nástroje velmi podobné nástrojům Wikipedie, zásadně se však od ní liší účelem a proto i charakterem a zpracováním článků. V první řadě nejde o encyklopedii: články ve WikiSkriptech připomínají spíše kapitoly v klasické učebnici. Výběr témat je dán všemi existujícími výukovými hlavně pregraduálními programy. Na rozdíl od mnoha jiných wiki-projektů, jež v posledních letech doznávají ve vysokoškolské výuce značné obliby, jde o kontinuální projekt. Ipřes dosud krátkou existenci se WikiSkripta rychle šíří od školy ke škole. Mohou existovat v různých jazykových verzích, usnadní jazykové překlady. Česko-slovenská a anglická verze jsou založeny, česká se rozvíjí neuvěřitelně rychle. Během jednoho roku sem bylo vloženo přes 1000 článků. První lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze, odkud fenomén vytryskl, vypracovala koncepci WikiSkript a postupy pro jejich redakci a správu. Opírá se přitom především o pracovní týmy studentů, kteří úložiště i jeho obsah spravují. Systém má tendenci spontánně růst a řetězově zapojovat další uživatele. Přitom je velmi efektivní a levný.

Wikiskripta jsou společné kolektivní dílo učitelů a studentů. Role "učícího" (teacher) a "učícího se" (learner) se do značné míry stírá. Pedagogové i studenti mohou vkládat příspěvky, zdokonalovat stávající, upravovat jejich zařazení a provázání s ostatními apod. Styl výuky při použití WikiSkript se tak přesouvá z teacher-centered na learner-centered nebo ještě spíše na učení se v sociální síti. Přesto zůstává zachována určitá vazba na klasické

univerzitní struktury a postupy. WikiSkripta obsahují například jednoduchý nástroj, pomocí něhož učitel může označit kvalitní kapitolu. Cílem tohoto sdělení je podpořit šíření fenoménu WikiLectures na další lékařské školy v Evropě.

METHODS

Nejdříve byl vytvořen HW a SW background. Následovala tvorba systému – vzhled, členění editačního nástroje, nápověda. Vytvoření a organizace správcovských týmů – jejich úkoly, WikiWeekends. Školení zástupců pracovišť pro počítačovou podporu výuky – obsah. Postup šíření na další školy. Šíření systému WikiLectures bylo usnadněno tím, že probíhá v rámci již existující výukové sítě MEFANET (MEDical FACulties educational NETwork). This network joins the educational web portals previously created at medical faculties of the Czech and Slovak Republics. But the network is not only net of portals but it also facilitates discussion on e-learning. Coordination Board monitors the activities and initiatives of the individual schools and organizes preparation of common projects, author teams and coordinates applications for grants. Nowadays system WikiLectures is spread on the basis of this network.

RESULTS

Popis WikiLectures. Do WikiLectures přispívají učitelé i studenti. Učitelé výkladem témat, které právě učí nebo hodlají zkoušet, studenti si zpracovávají odpovědi na zkouškové otázky..... Dynamika přírůstků

DISCUSSION

WikiLectures (Wikiskripta in the Czech and Slovak version) se osvědčila jako úložiště stále aktuálních výukových objektů, které rezonuje s výukovými programy všech uživatelů. Informace jsou snadno dostupné s možností je uspořádat do libovolných celků. Systém lze snadno zavést v jakékoli jazykové verzi a nezávisle na výukových metodách. Systém je řetězově se rozvíjející a levný proces.

Hlavním účelem WikiLectures je zjednodušení přípravy učebních materiálů, jejich úpravy a aktualizace. Obecně lze říci, že ačkoliv wikiskripta používají nástroje velmi podobné Wikipedii, podstatně se od encyklopedie liší články se spíše podobají kapitolám v učebnici, která překračuje hranice vyučovaných předmětů.

Technologie wiki doznává v poslední době ve vysokoškolském vzdělávání značné obliby. Ve světě již běží řada wiki-projektů, mnoho z nich je založeno na komerčních produktech (nejznámější jsou WikiSpaces, www.wikispaces.com). Pojetí Wikiskript se ovšem od naprosté většiny z nich poněkud liší: ve většině projektů slouží technologie wiki jako nástroj pro snadnou spolupráci ve skupině studentů. Vytvořené materiály se po skončení konkrétního kurzu mažou a další běh začíná znovu od začátku. Wikiskripta naproti tomu pojmáme jako kontinuální projekt, jednou zpracovaný článek se stává základem pro pozdější aktualizace a další využití (podobně, jako je tomu ve Wikipedii).

Na bázi základních kapitol lze ve WikiLectures vytvořit portál předmětu, handouts k presenčnímu semináři, učebnici předmětu, materiál pro přípravu speciální stáže apod.

PRACTICE POINTS

NOTES ON CONTRIBUTORS

Budou-li nějaké

ACKNOWLEDGEMENT

Číslo rozvojových projektů

REFERENCES